

РЕФЕРАТ

Волинець Л. Н. Формирование стратегии управления рисками на транспортных предприятиях. / Людмила Николаевна Волинець // Вестник. - К.: НТУ - 2012. - Вип.26.

В статье предложены подходы, о необходимости управления рисками на транспортных предприятиях.

Объект исследования - транспортные предприятия.

Цель работы - выделение основных принципов и функций разработки стратегии управления рисками транспортных предприятий.

Методы исследования - экономические методы и информационно-аналитические.

Риск, которому подвергается предприятие, это вероятная угроза разорения или получения таких финансовых потерь, которые могут остановить все дело. Поскольку вероятность неудачи присутствует всегда, встает вопрос о методах снижения риска. Для ответа на этот вопрос необходимо количественно определить риск, что позволит сравнить величину риска различных вариантов решения и выбрать из них тот, который наиболее соответствует выбранной предприятием стратегии риска.

Разработка эффективной стратегии управления рисками позволяет транспортному предприятию идентифицировать перспективы, проанализировать собственные сильные и слабые стороны, выявить перспективы и угрозы на рынке и прогнозировать собственное будущее состояние.

Результаты статьи могут быть использованы отечественными предприятиями транспортной деятельности.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования - поиск эффективной стратегии управления рисками на транспортных предприятия.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: РИСК, СТРАТЕГИИ, ЭФФЕКТИВНОСТЬ, УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДПРИЯТИЕ.

УДК 656.025:629.4.067

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЇЇ РОЛЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ДТП

Галак І.І., кандидат технічних наук

Вступ. При розслідуванні багатьох дорожньо-транспортних пригод виникає необхідність у розробці версії несправності транспортного засобу як причини ДТП. Підставами для висунення такої версії служать найчастіше результати огляду транспортного засобу, а також посилення водія на відмову, або поломку якої системи, яка, на його думку, стала причиною ДТП.

У подібних випадках, як правило, за допомогою автотехнічної експертизи проводиться перевірка технічного стану транспортних засобів, причетних до події.

Призначаючи таку експертизу, слід враховувати, що її предметом є не загальна технічна діагностика транспортних засобів, а цілеспрямований пошук і виявлення відмов і несправностей, які могли бути причинно-пов'язані з розслідуванням ДТП.

Постановка проблеми. Слід зазначити, що в сучасних умовах до технічних експертизах при розслідуванні ДТП співробітники компетентних органів (органів дізнання, слідства, суду та ін.) вдаються тільки в деяких випадках, коли технічні несправності транспортних засобів, що брали участь в ДТП, носять яскраво виражений характер і коли про це заявляють клопотання учасники процесу. Хоча, якщо розглядати це питання, з точки зору результату, то можна побачити, що технічна експертиза відіграє не меншу роль, ніж інші види експертиз.

Формулювання цілей статті. Тому метою статті є дослідження особливостей призначення та проведення технічної експертизи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В експертній практиці, технічний стан систем транспортних засобів, з точки зору їх працездатності або наявності якоїсь відмови, оцінюється шляхом порівняння вихідних робочих параметрів з нормативними.

Слід зазначити, що для вирішення питань, що цікавлять слідчі або судові органи, недоцільно досліджувати технічний стан всіх систем розглянутого транспортного засобу. У зв'язку з цим при вирішенні експертних завдань встановлюють технічний стан систем транспортного засобу, які відповідають за безпеку дорожнього руху, і функціональна дія яких могла вплинути на розвиток ДТП.

Завдання судово-експертного дослідження технічного стану систем ТС дещо відрізняються від завдань технічної діагностики. Так, при технічній діагностиці можна виявити транспортний засіб, що має непрацездатні системи або ті системи, які можуть відмовити, або, якщо транспортний засіб знаходиться в несправному стані, встановити місце, причину і вид несправності.

При судово-експертному дослідженні технічного стану систем транспортного засобу після виявлення непрацездатної системи або системи, близької до відмови, і після встановлення місця, виду і причини несправності потрібно встановити час її виникнення, для чого використовується група методів досліджень і прийомів. Крім того, експлуатаційна діагностика має справу з системами та їх елементами, встановленими на транспортний засіб, а на експертизу як об'єкт дослідження може бути наданий будь-який елемент системи, аж до окремої деталі.

На практиці, як правило, зустрічаються чотири основні варіанти поєднань обставин події [1]:

1. Водій не міг виявити технічну несправність і не мав технічної можливості запобігти настанню ДТП. За даних обставин технічна несправність є необхідною умовою події (причинно-діючим фактором) і знаходиться в причинному зв'язку з ним.

2. Водій не міг виявити технічну несправність, але мав технічну можливість запобігти ДТП. У цьому випадку технічна несправність не створювала необхідної умови для настання події і не знаходиться в причинному зв'язку з ним.

3. Водій виявив технічну несправність, але не мав технічну можливість запобігти настанню події з моменту виникнення відмови в роботі вузла (агрегату, механізму) транспортного засобу. За даних обставин, технічна несправність є необхідною умовою настання ДТП і, отже, знаходиться в причинному зв'язку з подією.

4. Водій виявив технічну несправність і мав технічну можливість запобігти настанню події. У цьому випадку технічна несправність не створювала необхідної умови для настання події і не перебувала у причинному зв'язку з його виникненням.

Але чому тоді, якщо технічна експертиза має таке велике значення, її проводять на багато разів рідше, ніж інші види експертиз. І на погляд авторів[2] на це є кілька основних причин:

по-перше, на проведення технічної експертизи дуже сильно впливає такий фактор, як оперативність, так як втрата часу може призвести до неможливості проведення такої експертизи;

по-друге, для проведення технічної експертизи в деяких випадках необхідна хороша лабораторна база, що значно ускладнює даний процес, при цьому дослідження питань, пов'язаних з технічним станом транспортних засобів, вимагає в більшості випадків детального огляду автомобілів, у багатьох випадках - розбирання окремих механізмів і агрегатів;

в третій, у зв'язку з тим, що причиною деяких ДТП є раптові відмови окремих деталей і вузлів транспортних засобів, для виявлення причин даних відмов часто потрібно проводити дослідження матеріалів, з яких складаються дані деталі та вузли (металів, сплавів, гумових та полімерних матеріалів) [1], а це, з технічної точки зору, значно ускладнює процес технічної експертизи, так як в цих випадках іноді потрібне проведення комплексних фізико-технічних або хіміко-технічних експертиз;

в четвертих, за відсутності яскраво виражених несправностей транспортних засобів, компетентні органи (співробітники ДАІ, дізнання, слідства та ін.) потенційно вважають транспортний засіб або транспортні засоби технічно справними, що не завжди відповідає дійсності та може направити дізнання, слідство, суд по помилковому шляху.

Тому, в основному з вищезгаданих причин, проведення технічної експертизи до теперішнього часу призначається вкрай рідко при деякій необхідності і носить затяжний характер.

Хоча, якщо технічну експертизу проводити на місці ДТП, то можна вирішити кілька основних проблем:

1. Визначити в деяких можливих випадках фактичний стан транспортних засобів і таким чином відкинути якщо є, можливо потенційну помилкову версію;

2. Виключити при виробництві експертизи ушкодження транспортних засобів, які можуть бути отримані при їх транспортуванні;

3. Допомогти дізнанню, слідству, суду знайти правильне й об'єктивне рішення;

4. Допомогти компетентним органам при виробництві інших видів експертиз.

Проведення технічної експертизи на місці ДТП, в більшості випадках при необхідності дає можливість об'єктивно оцінити версію про технічну несправність транспортного засобу чи транспортних засобів, що відразу скорочує коло вирішуваних завдань.

Аналізуючи значення технічної експертизи при розслідуванні ДТП, можна зробити наступні висновки:

1. Технічну експертизу необхідно в більшості випадках проводити на місці ДТП;
2. Для проведення технічної експертизи на місці ДТП необхідно мати пересувну лабораторію з усім необхідним набором устаткування;
3. У деяких випадках, в присутності експертів на місці ДТП необхідно виробляти вилучення вузлів і агрегатів з метою проведення технічної експертизи в стаціонарних лабораторних умовах.

Виконання останніх умов, в значній мірі повинно допомогти органам дізнання, слідства, суду та іншим компетентним організаціям при розслідуванні ДТП вибрати правильне і об'єктивне рішення за матеріалами перевірки, кримінальних та цивільних справах.

Крім цього, часто при виробництві технічних експертиз вузлів і агрегатів транспортних засобів особливо останнього покоління припадає мати справу з нерозбірними вузлами і агрегатами, які заводом виготовлювачем розраховані при правильній їх експлуатації на весь його період. У цьому випадку складність проведення технічної експертизи полягає в тому, що при несанкціонованому розтині вузла чи агрегату, тобто мається на увазі розтин без участі фахівців - представників заводу виробника, навіть при винесенні ухвали або постанови компетентних органів, що розслідують ДТП, втрачається можливість довести з юридичної точки зору фактичну причину виникнення несправності: або це брак заводу-виробника, або це експлуатаційний знос, або це неправильна експлуатація.

Імовірність того, що наслідком виникнення несправності нерозібраного вузла чи агрегату, якими є більшість вузлів або агрегатів на транспортних засобах останнього покоління, при правильній їх експлуатації, є неправильна збірка заводу-виробника, практично зведена до нуля, так як сучасні технології складання автомобілів і їх вузлів провідних світових виробників практично повністю автоматизовані, що б виключити людський чинник і, отже, помилку при складанні. При цьому завод контролює також автоматично складання вузлів і агрегатів для своїх автомобілів. Таким чином, враховуючи вищевикладене, можна зробити висновок, що остання обставина в деякій мірі звужує коло завдань, що вирішуються в рамках питань технічної експертизи в сучасних умовах, так як їх рішення багато в чому вже залежить від заводу-виробника ще на стадії виробництва.

Висновки. Тому, для успішного розвитку технічної експертизи при розслідуванні ДТП сьогодні і в найближчому майбутньому, окрім вищевказаних заходів, необхідна співпраця з фахівцями - представниками фірм заводів-виробників в частині залучення їх при виробництві технічних експертиз. Тільки таким чином спільно можна повністю вирішити завдання, які ставляться при виробництві технічних експертиз у сучасних умовах.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Евтюков С.А. Экспертиза ДТП. Справочник. / Евтюков С.А., Васильев Я.В.–Санкт-Петербург, ДНК, 2006 - 295 ст.

2. Техническая экспертиза и ее роль при расследовании ДТП : (результаты конф. „ Система управления деятельностью в области обеспечения безопасности дорожного движения на федеральном уровне, на уровне местного самоуправления"[Электронный ресурс] / Грушецкий С.М. // Режим доступа к журн. : <http://www.adf.spbgasu.ru/ConferenceFCP/contens1.htm>

РЕФЕРАТ

Галак І.І. Особливості призначення та проведення технічної експертизи та її роль при розслідуванні ДТП / Галак Ірина Іванівна // Вісник НТУ. — К.: НТУ. – 2012. – Вип. 26.

В статті розглянуто питання, що стосуються ролі технічної експертизи в роботі органів дізнання, слідства, суду та інших компетентних організацій при розслідуванні ДТП, що дасть змогу вибрати правильне і об'єктивне рішення за матеріалами перевірки, кримінальних та цивільних справах.

Об'єкт дослідження – процес призначення та проведення технічної експертизи.

Мета роботи – дослідження особливостей призначення та проведення технічної експертизи.

Метод дослідження – метод пізнання, який дає змогу поділити предмети дослідження на складові частини; метод порівняння; метод наукового пізнання, за допомогою якого здійснюється перехід від однієї мислі до іншої, більш загальної мислі - логічне узагальнення.

Проведення технічної експертизи на місці ДТП, в більшості випадках при необхідності дає можливість об'єктивно оцінити версію про технічну несправність транспортного засобу чи транспортних засобів, що відразу скорочує коло вирішуваних завдань.

Аналізуючи значення технічної експертизи при розслідуванні ДТП, можна зробити наступні висновки:

1. Технічну експертизу необхідно в більшості випадках проводити на місці ДТП;
2. Для проведення технічної експертизи на місці ДТП необхідно мати пересувну лабораторію з усім необхідним набором устаткування;
3. У деяких випадках, в присутності експертів на місці ДТП необхідно виробляти вилучення вузлів і агрегатів з метою проведення технічної експертизи в стаціонарних лабораторних умовах.

Результати статті створюють науково-методичну базу для різноманітних досліджень у сфері правого розслідування та експертизи дорожньо-транспортних пригод.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження - для успішного розвитку технічної експертизи при розслідуванні ДТП сьогодні і в найближчому майбутньому, окрім вищевказаних заходів, необхідна співпраця з фахівцями - представниками фірм заводів-виробників в частині залучення їх при виробництві технічних експертиз. Тільки таким чином спільно можна повністю вирішити завдання, які ставляться при виробництві технічних експертиз у сучасних умовах.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТЕХНІЧНА ЕКСПЕРТИЗА, ТРАНСПОРТНИЙ ЗАСІБ, ТЕХНІЧНИЙ СТАН, РОЗСЛІДУВАННЯ ДТП.

ABSTRACT

Galak II Features and appointment of technical expertise and its role in the investigation of accidents / Galak Irina // Visnyk NTU. - K.: NTU - 2012. - Vol. 26.

The paper deals with issues related to the role of technical expertise in the work of the inquiry, investigation, court or other competent authorities in the investigation of accidents, which will allow to select the correct and objective decision on materials verification, criminal and civil cases.

Object of study - the appointment process and the technical expertise.

Purpose - to study the features and use of the technical expertise.

Research method - a method of learning that allows you to share the research subjects into its component parts, the method of comparison, the method of scientific knowledge, through which the transition from one to the thoughts of the other, more general the thoughts - a logical generalization.

Conducting technical expertise on-site accidents, in most cases, if necessary, gives an opportunity to evaluate version on technical malfunction of the vehicle or vehicles that immediately reduces the range of tasks.

Analyzing the value of technical expertise in the investigation of accidents can draw the following conclusions:

1. Technical expertise is necessary in most cases to conduct on-site accidents;
2. For the technical expertise at the accident must have a mobile laboratory with all the necessary set of equipment;
3. In some cases, the presence of experts on site accidents should produce withdrawal components and assemblies for the purpose of technical expertise in a hospital laboratory.

Results articles provide scientific and methodological basis for various studies in the sphere of legal investigation and examination of accidents.

Forecast assumptions about the object of study - for the successful development of technical expertise in the investigation of accidents today and in the near future, in addition to the above measures requires cooperation with experts - representatives of companies manufacturers regarding their involvement in the production of technical expertise. Only thus can jointly solve the problem completely, which include the production of technical expertise in modern terms.

KEYWORDS: TECHNICAL EXPERTISE, VEHICLE, TECHNICAL CONDITION, INVESTIGATION ACCIDENT.

РЕФЕРАТ

Галак И.И. Особенности назначения и проведения технической экспертизы и ее роль при расследовании ДТП / Галак Ирина Ивановна // Вестник НТУ. - К.: НТУ - 2012. - Вып. 26.

В статье рассмотрены вопросы, касающиеся роли технической экспертизы в работе органов дознания, следствия, суда и других компетентных организаций при расследовании ДТП, что позволит выбрать правильное и объективное решение по материалам проверки, уголовным и гражданским делам.

Объект исследования - процесс назначения и проведения технической экспертизы.

Цель работы - исследование особенностей назначения и проведения технической экспертизы.

Метод исследования - метод познания, позволяющий разделить предметы исследования на составные части; метод сравнения; метод научного познания, с помощью которого осуществляется переход от одной мысли к другой, более общей мысли - логическое обобщение.

Проведение технической экспертизы на месте ДТП, в большинстве случаев при необходимости дает возможность объективно оценить версию о технической неисправности транспортного средства или транспортных средств, что сразу сокращает круг решаемых задач.

Анализируя значение технической экспертизы при расследовании ДТП, можно сделать следующие выводы:

1. Техническую экспертизу необходимо в большинстве случаев проводить на месте ДТП;
2. Для проведения технической экспертизы на месте ДТП необходимо иметь передвижную лабораторию со всем необходимым набором оборудования;
3. В некоторых случаях, в присутствии экспертов на месте ДТП необходимо производить изъятие узлов и агрегатов с целью проведения технической экспертизы в стационарных лабораторных условиях.

Результаты статьи создают научно-методическую базу для различных исследований в области правового расследования и экспертизы дорожно-транспортных происшествий.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования - для успешного развития технической экспертизы при расследовании ДТП, сегодня и в ближайшем будущем, кроме вышеуказанных мероприятий, необходимо сотрудничество со специалистами - представителями фирм заводов-производителей, для привлечения их при производстве технических экспертиз. Только таким образом можно полностью решить задачи, которые ставятся при производстве технических экспертиз в современных условиях.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ТЕХНИЧЕСКАЯ ЭКСПЕРТИЗА, ТРАНСПОРТНОЕ СРЕДСТВО, ТЕХНИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ, РАССЛЕДОВАНИЯ ДТП.

УДК 656.025:629.4.067

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ

Галак І.І., кандидат технічних наук
Полічковська О.М.

Постановка проблем. Аналізуючи стан автомобільного транспорту сьогодення, бачимо необхідність використання інновацій як основу якісних зрушень. За сучасних умов перспективи розвитку сучасної транспортної інфраструктури країни і регіонів тісно пов'язані з використанням новітніх досягнень в галузі інформаційних і телекомунікаційних технологій. Використання удосконалених інноваційних технологій дає можливість кардинально підвищити ефективність і якість роботи на автомобільному підприємстві. Тому інноваціями необхідно управляти. Саме процес управління інноваційною діяльністю є ключовим елементом, від ефективності якого залежить розвиток суспільства загалом та активізація транспортної діяльності зокрема. У зв'язку з цим особливого значення набувають проблеми вивчення удосконалення процесу управління інноваційною діяльністю.

Цілі статті. Дослідження цієї проблеми зумовлює постановку таких цілей:

- розглянути транспорту телематику як основу інформаційного забезпечення інтелектуальних транспортних систем;
- розробити схему процесу управління інноваційною діяльністю;
- розглянути область застосування автоматизованих систем моніторингу і диспетчерського управління автомобільним транспортом;
- описати методику оцінки економічної ефективності впровадження АСМДУ на автотранспортному підприємстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження управління інноваційною діяльністю вимагає насамперед з'ясування сутності поняття "інновація".